

LƏMAYASƏE TU TƏM TAKƏLAYA Kutvlutu

Takəlaya kane ka taa ké tə naakı ləmayasəe tu təm. Ama i ləmayasəe fayana yulv nyəna ké. I huləyi i takəlaya kallaa sı yulv í cayana i tı tə pə ké kpete ké. Mpi tə, pə taya təmlə tonj nyəntə taa ké təcayanañ mayamaya wəe. Pə taya pəlv, pə təna mpi yulv laki atə cəne tə pə wə tənaya ké. Tənaya n̄ nyənaa Isə təm cəkənañ wə yulv ke kate. Isə tike wənna tam na inı i kusəyəna yulv na i kvlapəm təna nyuyu.

Isəna pa faya ləmayasəe tu təm takəlaya tə:

Ləmayasəe tu sı atə nyəmnəa təm cəkənañ wə kate,
titite 1:1-4:16

Takəlaya tu tasəyi layatı ke atə nyəm təo, titite
4:17-10:20

Kutəkətə, titite 11:1-12:14

Pə təna pə wə piti ké na pə cəkənañ wə kate

¹ Tafiiti pəyalv ləmayasəe tu wei i ké Yosalem wulav tə i təm ntə.

² I təma sı pə təna pə wə piti ké na pə cəkənañ wə kate isü yulv İvkuyu sı i tiiki heelim tə.

³ Yulv kükuyu i tı na təma tənaya atə cəne tə, pepeye i waakı pə taa?

⁴ Luluyu looŋa kane ka səki ké na looŋa leŋka náá kvlı na ká sı tətə, na tətu náá wə mpv tu layasəyi.

⁵ Ilim lü ké na pə tó na pə huliyina pə lonte taa ké məluyu sı pə tasəyi luv.

6 Iléna heelim náá makí na pé pukiná ilim mpətəŋ təo, na pé mələna pə ntəyəŋ təo. Na pé má na pé cəo kilikite, na pé tayani cuysusuyu.

8 Pə təna pə təŋna ləpu kē pi yeki. Nəyələ u
pəsəy i na í tə sī isəle nyəyəsəy nyənuyu yaa ɣkraŋuyu
nyəyəsəy niw.

⁹ Mpı pı wee tə, mpı pı weena, na mpı pı lapa tə,
mpı pı tasəna lapı. Kufam napəlı pə fei antulinyar
taa cəne.

10 Pa a pulupu lapa na yəlaa təŋ sɪ kufam, pələ pu
tema lapu ke pusi nsi sɪ təewa tə, sɪ taa kē na pəcō pə
takí tá.

¹¹ Néyelv u təəsəyı mpi pə təewa hatoo ləŋtaa tə pətəo. Mpu tətəyo tá waali nyéma ná kaa yele pələpə supele pa waadi nyéma í ná.

Nyəm mpi ləmayasəe tv hika i klapəle taa tə

12 Mpúgyú ləmayaſee tu təma sì: Ma təyə kawulaya ke Isayeli nyéma təo kē Yosalem.

13 Ma ha ma tı sı má pęekı teu na ləmayaſee, na má cękəna pə təna mpi pə laki antulinya taa tɔ. Pə kék wahala təmle nte ıso tuyı yəlaa tɔy.

¹⁴ Ma nyəmá təmə tənə nna yələa laki atə tə. A təmna kate kέ ısu yəlu ləkəyə sı i tiiki heelim tə.

15 Mpi tə, yəlv kaa siyisi mpi pə kuntilaa tə. Pəyele
nəyəlv kaa pəsi na i kala mpi pə fei tə.

16 Halı ma huvwa ma taa sı ma wena nyəm na ləmayasəe ke səsəm na pə tee Yosalem awulaa mpa pa laala-m tə. Pəpətu feı ma nyəm təçwa səsəm ke na má cəkəna weesuğu təm.

17 Mŕúyú ma svv fayav na luyu kvlvmygv ke ləmayasəe na kumelentv. Iləna má cəkəna sı pəle pə wə kate tətəyə isu yvlu lkvgyv sı í tiiki heelim tə.

18 Ye yvlu leela pvlvpv taa, na í cəkəna-wi na í weəna nyəm. Mpv tətəyə i laŋle ká wakələna-wi na í təyə pə kvnyəŋ.

2

1 Ləmayasəe tu si: Ma huvwa ma taa sı maa yəələna weesuγu na má nu lelenj. Iləna má mayana sı pəle pə ta waasi pvlv.

2 Wei i nyənəyj weesuγu təm ke yem tə pə kέ kumelətəm kέ. Yaasi inı u waasəyj pvlv.

3 Maa mayasa ma taa sı má ha ma təyj svlv. Iləna má təŋna ləmayasəe, na má pəsi ma təyj kpaŋtv. Iləna má cəkəna mpi pə kέ kpaŋyv tə. Iləna má mayasi sı má ná mpi pə kəla teu sı yələa í la pa weesinj waatu ke qte cəne tə.

4 Ma lapa təma səsəəna kέ. Ma ȱmawa ma təyj kutuluŋ na má tuu tuŋ wei pa yaa sı lesenj tə i tawa.

5 Ma twa ma təyj tawa na má sə tuŋ kvkvlenj waanı waanı.

6 Ma həe pusi na sı lvm niyitiyi tuŋ hətvyv ȱku.

7 Ma yapa yomaa apalaa na alaa na pá lvli piya ke ma təyaya taa. Iləna má weəna təla ke səsəm na pá kəli isu mpa pa laala-m Yosalem taa tə.

8 Mŕúyú ma kuuwa tətəyə həyələŋ awulaa kpaŋcooŋ, paa pa wvlanaa, paa pa liyitee. Ma kpayə yonyoolaa apalvnyəma na alvnyəma. Ma kpayə alaa ke tuutuumma na pá kəli isu yvlu ká nyuli tə.

9 Haləna ma nyvgyv kvl na pá kəli mpa pa laala-m Yosalem ke weev tə. Paa na mpv, ma təka ma ləmayasəe ke mŕúyú.

10 Ma ta kisina ma ıse ke mpi mpi a nyuləyi tə. Pəyele ma ta kisina ma təyi lañhulümle natəli. Mpi tə, ma yəəlayana ma təma tənaya. Mpi pə kē ma nyəm ke ma təma təna taa təyəle.

11 Mərýyú ma nyəna ma təma na wahalanaa mpa ma təyə a lapu taa tə. Pə təna pə we kate kē ısu yulv lüküyv sī i tiiki heelim tə. Kawaaya fei pulvpv taa kē atə cənə.

12 Mərýyú ma caawa sī má cəkəna sī, ye yulv ke ləmayasəe tu kawaaya ɣkaya i wəna na pə kəlī kpaŋtu na kumelenj? Iləna má pəəsi ma tī sī, wei i kā təyə kawulaya ke ma lonte tə i kā la na i kəlī mpa pa laalam tə?

13 Ma nyəmá sī ləmayasəe kəla kpaŋuyv ke teu. ısu nyadəm kəlvəyv səkpətuyv tə.

14 Pə taya pulv, ləmayasəe tu nyəmá i təpote kē. Iləna kpaŋtu náá yontiyi yem. Ilə ma nyəmá sī pə kən̄ pa tənaya kpátýyú kvlvmyv kpentuyv kē.

15 Iləna má tə ma taa sī, ye pu krenti ma na kpaŋtu ke kpátýyú kvlvmyv. Ilə pepe təə kē ma təe-i ləmayasəe. Təle tə we kate tətəyə.

16 Paə ləmayasəe tu, paə kpaŋtu, pa naale pa səki teitei kē. Pácó paə təəsəyi nəyəlv təə kē tam təə na pə kəlī ləlv. Ye kuyeeŋ i sikaa pa səəki pa naale pa təə kē.

17 Ma nyəyəsa weesuyu kē. Mpi tə, ma taa kpaana mpi yəlaa laki atə təyə. Pə təna pə we kate kē ısu yulv lüküyv sī i tiiki heelim tə.

18 Ma taa kpaana təma wena ma təyə wahala na má la təyə. Mpi tə, wei i kā leetí ma lonte taa təyə ma kən̄ yelinav.

19 Pəyele nəyəlv ta nyı sī i kā la ləmayasəe tu yaa kpaŋtu. Pəyele pəntu inı i kā paasənna mpi ma təyə wahala na má lana ləmayasəe ke atə tə. Təle tə we kate

tətəyə.

20 Iləna ma apalvtu yəələna təmlə nte ma lapa atə tə.

21 Mpi tə, ye yəlvə lapa pvlv na ləməyəsəe na í waa pə taa. Iləna í yelina yəlvə wei i ta wu pə təo tə. Pə we kate tətəyə, pəcə pə wukı.

22 Ye mpu yəlaa kaasuyu pa tı na pá təki wahala na pá kaakı yem tə, weye pa waakı atə cəne?

23 Pa kuyeeñ təna ke cəəsəe kέ. Pa təmlə ke wahala nyəntə. Paa ahoo paa həesəyı. Təle tə we kate tətəyə.

24 Mpi yəlvə pəsəyı təyəle təyən na nyəən, na i təmlə kvlvlvəm yəələnən. Pəle pə kέ lsə kucəən tətəyə.

25 Mpi tə, ye lsə tā ha yəlvə sı i təyə na í nu lelen i kaa ná.

26 Yəlvə wei i we lsə kέ teu təyə i haakı nyəm na ləməyəsəe na lajhvlvəmle. Iləna í tv ısayav sı ilé i caləsəyı na í kaakı kypaq. Təle tə we kate tətəyə ısu yəlvə luvuyu sı i tiiki heelim tə.

3

Paa mpi na pə waatv kέ

1 Paa mpi na pə waatv ke ateyə.

2 Lvlyu wəna pə waatv kέ, na səm na pə waatv. Tuvgə səv na pə waatv, na ku kpəsuyu na pə waatv.

3 Kuyu wəna pə waatv kέ, na waav na pə waatv. Nmaav na pə waatv, na yəkvuyu na pə waatv.

4 Wula na a waatv kέ, na woŋa na a waatv. Laŋwakəlle na tə waatv, na paale na tə waatv.

5 Peε loyən waatv wəe kέ, na a təosuyu na pə waatv. Wayaluyu wəna pə waatv, na pə kaası waatv wei n ká se-wi tə.

6 Pεεkүγү waatu wεe kέ, na lepu na pε waatu. Waatu wei yulu kά su puv tó, na waatu wei i kά lə-wi tó.

7 Cəlvүgү waatu wεe kέ, na nyalүgү na pε waatu. Sum wəna pε waatu kέ, na yəçətaya na ka waatu.

8 Səəlvүgү waatu wεe kέ, na pε kaası taa kpanau waatu. Iləna yoou na kv waatu, na həesvүgү na kv waatu.

9 Pepeye təmlə latv waakı?

10 Ma nawa kulpələ nte Iso tuğι yəlaa tó.

11 Pε təna mpi i lapa tó pε tewa pε waatu kέ. Haləna i tu yəlaa taa kέ tam təə ləməyəsələ. Paa na yulu u pəsəyι na i cəkəna təmlə nte Iso lapa hatoo kancaalaya na tə tənaya tó.

12 Iləna má cəkəna si yəlaa feina lajhvülmə natəli. Ye pε təya pά ha pa təyι pa tı leleni nuv taa kέ pa weesiŋ waatu.

13 Yulu təkүgү na i nyəəki na i yəələyəna i təmlə kulpülm tó pε kέ Iso kucəən kέ.

14 Iləna má cəkəna si pε təna mpi Iso laki tó pε wε tam təə kέ. Puv ta səəsi pəcő pε ta pasa. Ilaki məpügyü si yəlaa i nyi i səsəəntu.

15 Mpi pε laki nəənəa na mpi pi te na pε kəə tó, pi təma ləpə ke hatoo ləŋ kέ. Iso ləkəna na pε lələyι.

Pε təna pε təesəyəna səm kέ

16 Məpügyü ma tasa cəkənaav tətə si, isayatv təkəna kawulaya ke timpi pi wεe si pά təŋ siyisuyu na pά ha tampana tó.

17 Iləna má tó si: Iso kά huvna isayav na siyisili kέ. Mpi tó, paa mpi pε laki pε waatu kέ.

18 Ye pε kaasa yəlaa ilə Iso mayasəyι-wεyε si pά cəkəna si pa ta kəlì təla ke puv.

19 Pə kpəntə yəlv na təte ke kpátúgyú kvlvmygv ké. Feesuyu kvlvmygv ke pa wəna, pa naale paa te na pá si. Yəlv ta kəli təte. Mpi tə, pə təna pə cəkənəv wə kate tə se.

20 Pa təna paa təyanı tətu nti paa ɻ̥mana-wə təyə pəsuyu ké.

21 Nəyəlv kaa pəsi na í həlv təfoo sì yəlaa ləsasi kpaakı isə na təla nyənsi náa saalı ate.

22 Tənaya ma cəkənəa sì yəlv feina pəlv na pə tee sì í yəələna i təmle kvlvlym. Mpi pə ha-i təyəle. Pə təya pəlv, i kaa pəsi na í yəələna cele nyəm na í ta tata təna.

4

Mpi pə ta təŋ yəlaa weesinj taa tə

1 M̥rúgyú ləməyəsəe tu tasaa sì: Hei í nyəni isəna pa ɻ̥makəla yəlaa na pá wiiki tə. Nəyəlv u puki pa puyusuyu. Pa ɻ̥makəllaa mpeyəle tonjtunaa. Nəyəlv u pəsəyì sì í waasi-wəyə pa niŋ taa.

2 Ma həv sì mpa pa səpa tə pa kəla lelenj nüw ke weesinj nyəma.

3 Iləna pə tu kələna mpa pa ta tu lələta tə. Mpi tə, pa ta nyi isayatv nti yəlaa ləki ate cəne tə.

4 Ma nawa tətə sì yəlaa təki wahala ké na təma sì pá hiki na pá tee pa ləlaa. Pəle pə wə kate tətəyə isə yəlv ləkvuyu sì í tiiki heelim tə.

5 Felentú susiyi ɻ̥kpəlası kέ na í təyü i təyü wəkəlvuyu.

6 Pə kəla teu sì yəlv í weena ɻ̥kute kvlvmtəle na í nüki lelenj, na mpi i ká weena ɻ̥kulee naale na pə wə kate tə.

7 Ma nawa tətəyə kate lənte ke tətu tə.

8 Yəlv wənnə i tike təkonj, i feina alv yaa neu, yaa pəyaya, pəcə i ləki təmle u nyəyəsəyì. I caa kέ sì í səəsəyì wənəv kέ tam. Paa na mpv tə, na í pəəsəyì i

təyə tam sı: Awe təo kέ ma wukı na má kisiyi lelenj nıw. Yaasi inı i kέ ısayav kέ na i cəkənəv wə kate.

⁹ Pə kəla teu sı yələaa naale í kaa, na mpi yəlvə ka wəe i tike tə. Mpi tə, pa waakı pa təmle taa kέ.

¹⁰ Pəyele pa taa wei í tu hotaa lelv kusı-i. Ama wei i wə i tike tə ye i hotaa u naakı kusvlv.

¹¹ Ye yələaa naale i həntaa, pə haŋəyı-wəyə. Ama pə kaa haŋ wei i wə i tike tə.

¹² Ye yəlvə wə i tike ȳmakəllv ȳmakələyı-i kέ. Ama ye pa wə naale ilə pa pəsi-i. Ifatəle u cəki ləŋ ısu ȳmənaya mayamaya.

¹³ Ifepu wei í ta ke kasayampu na í wəna ləməyəsəs tə i lapa sana na wulav kəkpatvlv kumelenj ȳku kə kisiyi ȳayatv tasvuy tə.

¹⁴ Paa saləka taa kέ ifepu inı i lunaa sı i təki kawulaya, yaa pa tu ləla-i kənyəntv ke kawulaya taa,

¹⁵ ma naakı sı ifepu wei inı i ka təyə kawulaya ke wulav inı i lonte taa tə yələaa təna ká wəe i waalı kέ.

¹⁶ Yələaa tuutuumma ka wəe i waalı kέ, paa na mpv pəle pa waalı nyéma laŋa kaa hulvəmənə-i. Mpi tə, pəle pə wə kate tətəyə ısu yəlvə ləkvuy sı í tiiki heelim tə.

Nəyəsuv kpai nyəm

¹⁷ La laakkalı ke waatu wei n puki Isə təyaya taa tə. Polo sı nı nu na nı wəenə Isə səyəntv. Pə kəla teu ke təla kətaya ȳka kumelenj laki na í ta cəkəna sı ısayatv ke i laki tə.

5

¹ Taa hulinə yəyətaya ke Isə ısentaa na nı tá huu nyá taa. Pə taya pəlv, Isə wə ıso taa kέ na nyaa wə atə. Mpə tə, nyá təm í taa kəli payale.

² Pəpətə fəi lelenj, nəyəsəe tuutuumā kəñna toosee kέ, na yəyətaya katatəlaya náá kəñna kumelətəm.

³ Ye n su Isə kέ nəyə, la-ke, taa yele na pέ leeli. Mpi tə, Isə laŋle u həekəna kumeləmən. Pə təo kέ pə wəe sι n təki ntı n suki tə.

⁴ Pə kəla teu sι n taa su nəyə, na mpi n ká su na n kaa la tə.

⁵ Taa yele na nyá kuyəyətətu svsv-η isayatv taa. Na pέ kəo na, pά caalı-η sι n heeli kətəlv sι pə yəkəna-η. Təfə Isə ká mənə-η pááná na í wakəl nyá küləpəm.

⁶ Toosee katatəlaya kέ təm kpai nyəntv ke yem kέ. Pə təo kέ pə wəe sι n nyana Isə.

Mpəle teləsvyg ke səsəəntv taa

⁷ Ye timpi yələa muylıji konyəntv na pá təyə-tasəkəle, pə taa la-η piti. Mpi tə, yəlvə səsə kentiyi səsə ləlv kέ, na pəle pa wəna pa səsə wei i kəla-wə tə.

⁸ Pə kəla teu sι tetv í wəenə wulav wei i səjna tawa haləm təm taa tə. Mpi tə, tənaya pa təna pa təyənaya lükəna. ^a

Isəna liyitee u waasəyi tə

⁹ Liyitee səellv u nyəyəsəyi-ye, na wənav səellv ná feina kawaaya. Təle tə we piti tətəyə.

¹⁰ Ye wənav í hukiyi, kv təyələa hukiyi tətəyə. Wəentaa kawaaya nté pa naakvyg pa wənav na pa isə tə.

¹¹ Təmle latv tooki kέ na í nu lelenj, paa i təyə pəcə yaa səsəm. Ama wəentv wənav katatəlaya u yeki sι í too teu.

¹² Yaasi isayav nəyəlvyg ma nawə tetv təo, inəyələ isəna yəlvə sukvyg liyitee na á təyəni i mayamaya kέ wakəlvyg tə.

^a **5:8** Pə wəe sι wei i səjna konyəntvnaa ke pa tawa haləm taa tə.

13 Ye i nyuyu səpa na i liyitee anı á saalı, ye i lvla apalvəpəyaşa, niŋ kpete ke kəle ka kəŋ.

14 Isu i too ka luvuyu-i kpete tə, mپúyú i ká sì kpete tətə, i kaa təkə i təmle puvuyu i niŋ taa.

15 Sì yulv i sì kpete isu i ká kəm tə pə ké lanjwakəlle səsəcole kέ. I təmle təm lapa kate kέ, kawaaya fəi tə taa.

16 Səkpətəvuyu, na lanjwakəlle, na nəyəsəe tuutuuma, na kvtəmən, na páaná taa kέ i wəe, haləna i səm.

17 Mپúyú ləmayasəe tu təma sì: Nti ma nawa təyəle sì yulv lanjle i hvləməna i kvtəyəu, na i kvnuyənyəom, na i təma təna nna i laki atə tə, haləna i səm. Mpi tə, i paa tete nté təna.

18 Mpa pa təna Isə haaki toŋ na wenau sì pə kέ pa nyəm na i yeki-wə sì pá təyə na pá yəələna pa təmle tə. Mpə unı pə kέ Isə kvcəou kέ.

19 Mpi pə təo tə, saa wei Isə təyə yulv taa kέ lanjhulvumle tə, u paasəyəna teu sì i weesuγu topilaa.

6

1 Mپúyú ləmayasəe tu təma sì: Ma nawa wahala wei i kəla yulv ke atə cəne tə.

2 Ye isu Isə ha yulv nté toŋ na wenau na í kvsı i nyuyu i ta lanj puv. Ama i ta ha-i mpaau sì í təyə-wi, ulena í yele na kpaı tu nəyələn ilé i təyə. Təle tə cəkənau wə kate kέ na lanjwakəlle səsəcole.

3 Yaa isu yulv lələna nteyə piya nūnuwa (100) na í kpatalı teu, ilə i ta yəələna i wenau mپi na i lanjle hvlvum, ulena í sì na pá pimi-i. Pəyaya ɳka pə hələsaa tə ka lapa-i na sana.

4 Pə lvla pəyaya ɳkeyə yem kέ na ká məli səkpətəvuyu taq na ká hətə saalı təna.

5 Ka ta tu nau ilim pəyele ka ta nyi sì pə wəe. Ka kəla həesuyu ke yulv unı.

6 Sí yulv í təyə püsí iyisi naale (2000), na kawaaya fei pə taa tə pepeyele i waawa? Anı lonte kuvumtələ taa ké pa təna pa puki.

7 Yulv iwułe təna, i nəyə púúgyú təo ké i lükü, paa na mpv i konyuluyu u səki.

8 Kawaaya ńkaya ləmayasəe tv wəna na í təe kumeləŋ? Na ye konyəntu í nyəmá i tı kaasuyu ke weesuyu təm taa, ilə i waaweyele?

9 Pə kəla teu sí yulv í yəələna mpi i nawa tə, na mpi i ká yəələna i konyuləm tə. Pəle pə we kate tətəyə isu yulv lukturu sí í tiiki heelim tə.

Yulv ləmayasəe tv we tənaya

10 Pə təna mpi pə wee tə, pa temə-wəyı nyəm ke hatoo ləŋ, tə nyəmá teu ke mpi pa yaa sí yulv tə, í na mpi pə kəla-i tonj tə paa həŋ.

11 Ye yəyətaya í kəla katatəlaya, mpv tətəyə təmnadə payale hələyɪ. Ilə yulv kawaaya nté we?

12 Awe nyəmá mpi pə maya yulv ke i weesuyu waatu taa tə? Ku kuyeeŋ wə kpeṭe ké isu iləsemuyu. Yaa awe ká heelina-i mpi pi la i səm waalı ké tetu təo ke cele tə?

7

1 Mápýgy ləmayasəe tv tasaa sí: Yulv həte yaakuyu tə, pə kəla teu ke tulaalv kupaŋ. Pəyele i səm kuyaku kəla teu ke i lukturu nyəŋku.

2 Pə kəla teu sí yulv í suv ləyaya təyaya taa, na mpi i ka suv acima təyaya taa tə. Mpı tə, ləyaya təəsəyənatu sí səm nté paa yulv wei i tomle. Ilə pə wee sí yəlaa í mayası pə təm na pá wəna pa isə.

3 Laŋwakəlle kəla teu ke woŋa. Mpı tə, tə pəsəyı na té nyəŋsi i isentaa, iləna té tayani i taa.

4 Ləyaya təyaya taa ké ləmayasəe tu puki, үlenə ləmayasəe fei tu náá polo təyaya ɳka ka taa pa ɳmaaləyi tə.

5 Pə kəla teu sí nü isəna ləmayasəe tu kpiuləyi-ŋ tə na mpi n ká nu ləmayasəe fei tu yontu tə.

6 Pə taya puv, ləmayasəe fei tu woŋa wə ké isu səwa yaakvuy kəkə taa ke tiipile təe tə. Təle tə wə kate tətəχə.

7 Nmakəlvuy suşəyi ləmayasəe tu ke kpanjuŋ ké, na kuhav asilima nyəŋku náá pəsí-i isayav.

8 Təmlə təm kəla teu ke tə caalvuy. Pəyele suulu kəla teu ke kalampaani.

9 Taa hulina pááná muŋv, pə taya puv ləmayasəe fei nyáma taa ké pááná wəe.

10 Taa yəyəti sí: Pepe təo ké ləŋtaa kəla teu ke nəənə? Pə taya ləmayasəe tu kuyəyətutu ke təna.

11 Ləmayasəe wə teu ké isu kpancoou, yələaa təna pəsəyi na pá waa a taa.

12 Pə taya puv, a kentiyi yulv na pá kəli liyitee. Na nyəm kawaaya nté sí ləmayasəe haakı weesuyu ke mpa pa wəna-ye tə.

13 Nyəni Isə kvlapələ, awe pəsəyəna na í siyisi mpi i kuntilda tə?

14 Yəələna laŋhvulvmlə ke tə kuyaku wule. Ye pə tala laŋwakəllə kuyaku ilə n pəsəna laakali. Mpi tə, Isə lapəna pə təm naale sí yulv í taa cəkəna mpi pi mayana-i tə.

15 Ma nawa pə tənaya mŕpúyó ma weesuyu kvtopuluyu kvnə kv taa. Tampana təŋlu pəsəyi na í sí i tampana təŋvuy taa, na isayav náá wəenə weesuyu ke i isayatv taa.

16 Taa nyəni nyá təyí siyisili, pəyele taa hvli nyá tı sí n ké ləmayasəe tu na n tələsí mpəle ke pə taa. Pepe

təo ké n ka wakəlì nyá tì?

17 Pəyele taa ha nyá təyì isayatv taa yaa ní pəsi ləmayasəe fei tv. Pepe təo ké n ká sì na nyá waatv tatata?

18 Pə wə teu ké sì yəlv i tən̄ layatv tasvəv pən̄e pə təm̄ naale. Mpi tə, wei i nyən̄na ləsə tə, i kaa svv mpəle tələsvəv taa.

19 Ləmayasəe haakı a tv ke toŋ̄ ké na pá kəlì icat̄e nte tə təo kufən̄neenaa naanuwā kentaa tə.

20 Siyisilu fei ate cən̄e na i laki kufantv na i kaa pənti.

21 Taa ke ηkpən̄j sì n nukı yələa kuyoyotv təna. Ye nyá təm̄le tv təvə-n̄ taa mu pāáná.

22 Mpi tə, nyá mayamaya n nyəmá nyá taa sì wulee wulee n təvəki lələa.

23 Ma mayasa pə tənaya mpu na ləmayasəe, haləna má tó sì: Maa səəsì ləmayasəe. Ilə ma ta pəsi.

24 Pələpə cəkənəv təm̄ təe ma təo ké. Pə təm̄ kəla luman̄ təcuyucuŋ̄, nəyələv kaa pəsi na i tala pə tənaya.

25 Iləna má svv pəekvəv na isəle kusseemle sì má cəkəna, na má hiki ləmayasəe, na má mayasi ma taa na má nyi sì isayatv ke ləmayasəe laŋ̄vəv ké, na kpaŋ̄vəv náá ké kumeləntv.

26 Ma cəkənəa sì alv wei i kpaakı isu katəka tə i kəla səm̄ ke nyən̄. i səələvəv wə ké isu puluvu na i ηkpalası náá wəe isu alukpala. Yəlv wei i laki ləsə luyu nyəntv tə in̄i i fitiyina alv in̄i. Iləna i kpa isayav.

27 Mpýgó ləmayasəe tv təma sì: Ma nyəna yaasinaa ke kvlvəm kvlvəm sì má cəkəna-wə.

28 Ma tu təŋ̄a pa taa ké pəekvəv ma ta hikita. Apalaa iyaya (1000) taa ma hika apalv kvlvəm wei i ké apalv na tampana tə. Ama ma nyəna alaa təna taa, ilə ma

ta hiki paa kvlum.

29 Ilə nti ma nawə təyole sı Isə lapa yvlv kék na í siyisaa, iləna yvlv náá lá na pə təna pə lá kate.

8

1 Mpúgyú ləmayasəe tu tasaa sı: Awe wənna ləmayasəe isu má, na pəntu nyəmá təmnəa kilisuyu? Yvlv ləmayasəe laki kék na i isentaa heti na pə te.

Wulav tənav təm

2 Təna wulav kuyçəytuv ke nəyçə ñka n ka suwa Isə tə ka təo.

3 Taa hulina-i hatələnav yaan kák nyuyu ke isayatu natəli tə taa. Pə taya pvlv, mpi wulav səəlaa təyə i laki.

4 Wulav kuyçəytuv nté səsəontu, awe ka pəəsi-i sı: Pepeye n laki?

5 Wei i təkəyi kusəsətu tə i kaa na wahala nəyəlv. Ləmayasəe tu kák cəkəna waatv kumaya na yaasi kypaŋ wei i taa i kák la-tı tə.

6 Pə taya pvlv, paa mpi pə wəna pə waatv kumaya kék, na isəna yvlv kák la-wı tə. Ama yvlv wahalanaa təm wə-i yuŋ kék.

7 Pə taya pvlv, i ta nyı mpi pü la tə. Awe ka keesəna-i isəna pü wəee tə?

8 Yvlv nəyəlv i ta tı weesuyu sı i kák səŋstı-kv. Pəyele nəyəlv ta ke səm kuyakv tu. Pə fei sı pá ce nəyəlv ke yoou ñkv ku taa, pəyele isayatu kaa waasi tə latv.

Yvlv wəetv təo mayasuyu

9 Ma nawə pə tənaya mpv, na má mayası pə təna mpi pə laki atə tə pə təm na ma hvwəe təna. Waatv

nəyəlv i wəs wei i taa yəlv ləlv əmakələy i təyəntəle s i
pē tu-i wahala tə. ^a

10 Mpúgy ma nawə pa pona asayaa ke pa pəlaan taa
na pá pi-wə na pá mələy ilena pá səo mpi asayaa mpə
paa lapa icate taa tə. Təle tə cəkənəw we kate tətəyə.

11 Pu feləy asayaa ke kpakpaa təyə isayatv lapv
suwa yəlvpiya lotunaa taa.

12 Isayav pəsəy i na í la isayatv ke təm nūnūwa (100)
na í wəna weesuyu yaa, ilə ma nyəmá tətə s i mpə
pa nyənja Isə tə pa naaki kypantu. Mpi pē təo tə, pa
wəna Isə səyəntv.

13 Ama isayav ná kaa na kypantu, pəyele i kəj
saalvəy ké isii iləemvəy, i kuyeej kaa təyalı. Mpi tə,
u nyənja Isə.

14 Yaasi nəyəlv i cəkənəw wənnə kate ke antulinya
taa. Wulee wulee kypama təki wahala ké isii asayaa,
na asayaa náá nukı lelenj isii kypama. Ma təj s i: Təle
tə cəkənəw we kate tətəyə.

15 Lanjhvlvmlə ke ma puyvləy. Pə taya pəlv, yəlv
lanjhvlvmlə təna nté s i í təyə na í nyəo, na lelenj wei
i nukı tə. Mpi i waakı atə cəneyəg təmle nte Isə ha-i
weesuyu təna waatv taa təyəle.

16 Ma təma ma təy i hau s i má cəkənə ləmayasəe na
má welisi teu ke təmle nte tə laki atə cəne tə tə taa. Pə
taya pəlv, paa ilim paa ahoo, yəlv kaa na tom.

17 Ma nyənja teu ke Isə təmle təna taa, paa yəlv ká
pəekü i təmle nte i laki atə tə tə taa na í ká, i kaa cəkənə.
Paa ləmayasəe tu nəyəlv təmna s i ká cəkənə, i kaa
pəsi.

---

^a **8:9** Ləlaa ná huvki s i yəlv wei i əmakələy i təyəntəle tə i təy i təy
wahala.

9

¹ Mpúgyú ləməyəsəe tu təma sì: Ma mayasa pə tənaya mpv pə təm ke ma taa. Nti ma nawa təyəle sì tampana tənlaa na ləməyəsəe nyéma pa təma təna we Isə niŋ taa ké. Yəlvu ta nyi səəlvu yaa taa kpənəv təm. Pə təna pə we i nəyə təo ké.

² Mpv tə, pə kpəntəa kpátyúyú kvlvmyu na tampana tənlu na isayalatu ké, na kpənəv na isayav, na wei i feina asilima tə na wei i wəna-ye tə, na isəsəeu kətasi latu na wei i laki-si tə. Kpənəv wee ké isu isayalatu, na wei i sükı nəyə tə na wei i wəna i nəyə sun səyəntu tə.

³ Isu pə kpəntuyu pa tənaya kpátyúyú kvlvmyu tə pə ké isayalatu ke pə təna mpi pə laki antulinya taa təyə. Isayalatu suna yələa lotu taa na kumelentu ke pa nyama taa ké pa weesiy təna taa. Pa tənaya nté atatəle taa.

⁴ Wei i kpəntəna weesuyu nyéma tə i tike i teeləyəna. Hayə isə nyəŋka lapa sana na təyəlaya kusəpaya.

⁵ Weesuyu nyéma ná nyəmá sì paa sì. Ama sətaa ná tā nyi natəli, pa feina kufelvyu. Mpı tə, pa səəwa pa təo.

⁶ Pa səəlvu na pa taa haŋaya təma wakəlvu. Pa kaa hiki pvlvuyu pə təna mpi pə laki atē tə pə taa.

⁷ Mpı tə, polo na n̄ təyə nyá təyənaya na laŋhvəmlə na n̄ nyəo nyá svlvu na ləməyəsələ kpəntə. Mpı tə, Isə laŋle həeṇa nyá təma ké.

⁸ Suuki acima wontu kvhvəlmətə ke paa waatv wei. Pəyele tulaalv i taa laŋ nyá təo.

⁹ Yəələna nyá alv wei nyá luŋu svvwa təyə nyá weesuyu kuyeeŋ waatv tantaa nyəŋ wei Isə ha-ŋ atē tə i taa. Kawaaya ŋka n wəna wahalanaa mpə n təki nyá təmle taa ké atē cəne tə pa taa təyəle.

10 Paa kvlapəle nteye n hikaa sì n lakəna nyá niŋ, la-tə na nyá tonj. Mpi tə, təmle yaa huvvee huvv yaa nyəm yaa ləmayasəe təm fei atetəle taa timpi n puki tə.

Ləmayasəe təwaasəle na a təkpisile

11 Mpýyú ləmayasəe tu tasaa sì: Ma nawa antulinya taa sì pə taya mpa pa pəsa sewa tə pa tike pa təkəna asewa tete. Anı yoolaa taa yoolaa tike u lakı akanaa. Pəyele pə taya mpa pa kəla ləmayasəe tə pa tike pa wəekənna təyənaya. Pəcə pə taya layatvnaa tike wəekəna liyitee. Pəyele pə taya nyəntaa tike wənna nyulelenj. Mpi pə təo tə, nyvsəpəle yaa nyulelenj makəna paa wei kē.

12 Yvlu ta nyi i waatu na pə kəli tiina nnə puluyu ɪsayav puuwa tə, yaa suması nsı pa nyəpa na pə kpə tə. Səm həka yəlala kē na pə tutiyi-wə ɪsu tiina na suması səne.

13 Ma nawa antulinya taa kē nyəm nəyəsəle na pə la-m piti.

14 Icaliya nakəli kaa wənna ka taa yəlala ta təo. Mpýyú wulau səsə nəyəlv i yoona-ke na í ta-kęye kotaya. Iləna í ńma koluńa səsaya taka sì í hikina ka taa yəlala.

15 Apalv ləmayasəe tu konyəntu nəyəlv i ka wə ka taa təna, na ye ictət nyəma ka pola i kinj i ka waasa-wə na i ləmayasəe anı. Ama i konyən təo, ilə ictət tu nəyəlv i ta toosi sì í polo na í na-i. ^a ilə nəyəlv ta təosı i təo.

16 Mpýyú ma təma sì ləmayasəe kəla teu ke toma. Paa na mpu pa nyənəyi konyəntu ləmayasəe ke yem kē, nəyəlv u nukı i təm.

^a **9:15** Ləlala tələsəyi sì apalv konyəntu waasa ictət

17 Ləmayasəe nyáma kuyəyətətu nti yəlaa nūki təpamm tə kəla teu ke hola nna nyoxu tu holıyina nyəəŋ feinaa tə.

18 Ləmayasəe kəla teu ke yoou wontu ké. Ama isayau kvlum wakələyəna kvpantu payale.

10

1 Mpúyú ləmayasəe tu tasaa sì teitei isu kacosı tukuyu tulaalu taa na pə wakəli-ı tə, mpv tətəyə kumelentu picium wakələyi ləmayasəe na teu.

2 Ləmayasəe tu hvwəe siyisina i ntəyəŋ təo ké, ilena nyoxu fei tu hvwəe náá keena i mpətəŋ təo.

3 Ye nyoxufei tu təŋ mpaav taa, i ləmayasəe lajuyu katatəlaya təo, pə laki ké na ləlaa nyəmi-ı sì nyoxufei tu.

4 Ye nyá səsə mə-ŋ na pááná, taa kisi nyá təmle. Mpi tə, təpamm lakası cələyəna yvlv ke kvpəntuyu səsəən ké.

5 Isayatu natələyi ma nawə atə na té nəyəsəna isu pə liyituyuu nyoxu tu na í pənti pvlv tə.

6 Yvlv kumeləŋ hikiyi təmle səsəəle, ilena liyitee tu náá wə səkpete taa.

7 Ma nawə yomaa caya kpəyənəŋ na awulumpiya náá təŋ nəəħee isu yomaa.

8 Ye wei i hula púyú i hotiyi ku taa ké, ilena tvm nyasa wei i caatəyi koluŋa tə.

9 Ye wei i laki təmle ke pəe təyəkəle a kuyi-ı ké, ilena taasi fayalv náá wə asola taa.

10 Ye laalə tima na pá ta sala-te, ketulu ke pə nūki təm naale. Ama ləmayasəe yekina na yvlv waa.

11 Ye tvm nyasa i tu waatu inı tvm tu inı i tá waa tvmāa təən taa kelle.

Yəyətaya kekeke cəlvuy

12 Yələaa caakı ləmayasəe tu kuyəyətətu ké. Əlena nyuyufəi tu kuyəyətətu náá wakələyi-i.

13 Kümələtəm ke i caaləyəna, əlena í təkəna kpañuyu nyəntv.

14 Nyuyufəi tu lələsəyı kuyəyətətu ké. Yəlv ta nyı mpi pü kəo tə. Awe ká kəesı-i mpi pü te na pə la i səm waalı tə?

15 Nyuyufəi tu kaakəna i təmlə ké. Ə tu nyəŋ na í polo icatə taa.

16 Ye tətu wəna wuləv iwaasəle na i waalı nyəma təmlə nté hiluŋu tike, tətu ntı tə təm wə waiyo ké.

17 Tətu ntı tə nuu lelen təyəle ntı tə wuləv ké kasayampu na i waalı nyəma təki pa təyənaya ke ka waatv si pá hiki toma, pə taya acima tə.

18 Felentú wei i ta paasəna i kutuluŋu təyənaya tə kv hotiyi ké, na kaakəntu nyəŋku náá luliyi.

19 Yəlv ləki təyənaya ké si í təyə na í nuu lelen, əlena səlvəm náá həesi lanjə, na liyitee ke pa ləkəna pə təna.

20 Taa təv wuləv ke nyá lotu taa, pəyele taa təv liyitee tu ke nyá naŋ kuhəntvən taa. Pə taya pəlv, kacəka heeliyina təm.

11

Məsəməsə lapu

1 Pəti nyá təyənaya ke ləm təo, kuyakv nakvəl n ká te na n təyəni-kəyə hikuŋu.

2 Ha nyá wənəv həyələvən kə yəlaa naatosompəyəlaya yaa pəlefəi naanvwa. Mpi tə, n ta nyı ısayatv ntı tə mayana-ŋ antulinya taa tə.

3 Pa timpi təo ké təvən hotinəa, kv lonte taa tənaya kv saaləyi. Ye təv i pilaa na ŋəməntvən susi kv nuŋki teu ké.

4 Wei ı feñiyi heelim tə u tuuki pəlv, na wei ilə i paasəyəna isəñməntv ke nyənəvgən tə u kvnj pəlv.

5 N kaa pəsi na n̄ cəkəna heelim mpaav. Pəyele n kaa nyi isəna pə ñmaakı pəyaya ke ka too lotu taa na ka feesiyi tə. Mpə tətəygə nn̄ pəsəyi na n̄ cəkəna Isə wei ı laki pə təna tə i təmlə.

6 Pə təo kē pə wəe si n̄ tuu nyá kututuum ke tananj təe haləna taanaya, taa həesi. Pə taya pəlv, n̄ ta nyi si tananj yaa taanaya kututuum ká kələna lapv, yaa pə təna pü wəe teu.

7 Ilim naakvən tə pə wə teu kē, na isə lañle həekəna pə nyaałəm.

8 Ye yəlv weesuyu tayala püsə payale, í sa Isə kē si təna si təo. Ama i təosi kē si səkpətəvgən kuyeeñ ká wəe payale. Pə təna mpi pə kəj tə pə cəkənañ wə kate kē.

Kvfalaj yəlaa layatv tasvəg

9 Ifepu nyá, yələna nyá ifepile ke tə waatv na n̄ nii tə lelenj, təñ isəna pə ha-ñ nyá lotu taa tə, na isəna nyá isə naakı tə. Ama təosi kē si Isə ká te na i yaa-ñ hvule ke pə təna pə təo.

10 Hatələna nyá nyamlə ke nəyəsəe, na n̄ cələna nyá tənəvgən ke wəsəsi. Pə taya pəlv, ifepile na tə alaafəya wə tem kē.

12

1 Ama təosi nyá ñmalv təo kē nyá ifepile kuyeeñ taa, na pácó wəe asayee na püsə nsi si taa n ká tə si: Weesuyu fəe-m lelenj tə si kəo.

2 Na pácó ilim, na nyaałəm, na isətv, na isətvəñjası yu nyá təo, na pə wəe isə təv fəekvən na isəñməntv tayani lapv tə.

3 Waatv inəygi nyá ñkpəlası nsi si kentiyi-ñ tə si svukı seluyu, na nyá nəəhəe toŋ nyəna nna inı a

səyələyɪ-ŋ tə á nuki, na nyá kela nna a ka wə ɪsü naŋlaa tə á pasa holuyu, na á hëesi naŋuyu, na nyá ɪse nna a wə ɪsü pətolee nyənlaa tə á wu nav.

⁴Saa inəy i nyá nkpaŋŋ təkəy, na nyá nəyə pasa, na kampaac koou feesixi-ŋ, na yontunaa təna lelen sì.

5 Na n̄ wu t̄ekpalenaa, na m̄paav w̄e-η s̄ayontu, na nyá nyuḡu h̄ulv̄mi isu tuȳu ḥku ku hetu h̄ulv̄maa t̄. Na nyá n̄oah̄ee m̄eli-η yun̄ isu s̄ayela, na tuusi pee k̄unyuluḡu si nyá n̄oah̄ taa. K̄vyak̄u nak̄uli ulena pápona-η nyá kant̄ekaya t̄eyaya taa na willaa náá c̄oak̄i hap̄ele t̄eo.

⁶ Təəsi nyá ηmalu təə na pácó nyá weesuyu ηku ku
we isu lixitee nyəχəlvu ηmənaya tə ku cε, yaa ku yəki
isu wula həeu yaa lvm həyaya ke hite nəyə, yaa ku cε
isu pəpəte kululule cəkuyu na tə hoti ləkə taa tə.

⁷ Na pácó nyá tənuyu pəsí tətu nti paa ŋmana-kv tə, na nyá feesuyu náa məlì lsə wei 1 ka tv-kv tə 1 kin.

8 Mpuyule ləmayaſee tu təma sɪ pə təna pə wə pitiké nə pə cəkəŋav wə kate.

Kvatakatv

9 Pə taya ləmayaſee tike ke waasu tu ka wena. I ſeyesa yələaa ke nyəm təm. Pəyele i niwa atuwa na i yasi a taa na i tayani a payale.

10 Ləmayaſee tu kaasa i təyi na í hiki təm leleñ nyəntv na í teləsi-təyi teitei. Tə kē təm tampana nyəntv kē.

¹¹ Ləmayaſe tu kvyɔyətutu wəe kē iſu kpátúgy
kvsən̄tyvŋ ḥku pa keetiſina naaŋ tə, na nyəmá wena
kalékən̄ nyéma kama tə. Tiikilu kvlvñ inı i kamna-
ye. ^a

a 12:11 Tiikilu: Tiikilu ineyə cəne, pə pəsəyə na pə wee lsə yaa Salumən, halı ləlaa ná tən si Moisi.

12 Pəle pə paasi үлə ma pəyalu, paasəna sı takəlaşı payale ηmaav fei tənaya, na nyəm pəekuyu katatəlaya kaakı tənuyu kέ.

13 Səyəsənyu kүne ku nyuyu nté sı n̄ nyana Isə, na n̄ təkəyi i kusəsətu. Təmlə nte pə tu paa yulu wei sı i la təyəle.

14 Isə ká huuña yələa ke pa kulaپutu təna təo kέ, paa kүñmesətu kүpantu yaa isayatu.

**PIIPILI CSILCT M TAKELAYA
Portions of the Holy Bible in the Lokpa language of
Benin**

copyright © 1999 SIM

Language: Lokpa (Lukpa)

Translation by: SIM

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2017-10-16

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 26 Jul 2025 from source files
dated 31 Aug 2023

ef14191a-91f7-51c1-ac89-7b93dd7c4377